

Literatura

1. Objectius

El temari d'aquesta assignatura se centra en la practica lectora més que no pas en la historia de la literatura. Amb les obres completes i els fragments d'obres inclosos en el programa es pretén a) garantir el coneixement d'un cànnon mínim de textos de la literatura occidental; b) promoure el desenvolupament de la lectura crítica de textos literaris procedents de literatures i tradicions diverses; c) desenvolupar la capacitat de relacionar les obres amb el seu context de producció; d) reconèixer les característiques bàsiques deis textos literaris i ser capaç; d'elaborar comentaris escrits que les explicitin.

2. Temari

Bloc 1. Mètodes d'aproximació als textos literaris

- La contextualització deis textos literaris: en la historia general i les tendències literàries del moment
- Anàlisi, interpretació i comentari de text. Alguns conceptes útils per a l'anàlisi de les obres
- La poesia. La concreció simbòlica. Fonaments de mètrica. Les principals figures retòriques
- La narrativa. Les categories d'anàlisi de la narració: l'espai, els narradors, la temporalitat, els personatges
- El teatre. Dramatúrgia i escenificació. El discurs i l'acció

Bloc 2. Itineraris per la historia de la literatura europea: seleccions de textos.

2.1 La tradició clàssica:

- Homer, L'Odissea [v.454-585 del cant VIII i cant IX complet]
- Sofocles, Edip rei

2.2 De l'Edat Mitjana a l'Edat Moderna:

- Giovanni Bocaccio: El Decameró
 - [Selecció de cantes]
 - Segona jornada, 6a historia: "La cabreta"
 - Tercera jornada, 7a historia "Teda ldo deis Eliei, una dona bígama i una allisada contra els frares"
 - Quarta jornada, 9a historia: "Un cor a trossos"
 - Sisena jornada, 10a historia: "Joc de relíquies"
- Ramon Llull: El llibre de les besties
- Miguel de Cervantes: Don Quijote de la Mancha [selecció de fragments: Capítols I-VIII]
- William Shakespeare: Hamlet

2.3 Del Romanticisme a l'Edat Contemporània:

- Charles Baudelaire: Les flors del mal
 - [Selecció de poemes]:
 - "Al lector", "L'albatros" "Correspondències"
 - "Spleen"
- Mary Shelley: Frankenstein
- Anna Akhmatova:
 - [Selecció de poemes]:
 - "El cant de l'última trabada", "El darrer brindis"
 - "La dona de Lot", "Rèquiem"
- Olga Tokarczuk: "Un lloc anomenat Antany"

Les edicions recomanades són les que es faran servir en cas que en l'examen apareguin fragments per comentar, però els alumnes poden treballar amb les que convingui sempre que no siguin adaptacions infantils.

- Homer, L'Odissea. Traducció de Joan Francesc Mira. Barcelona: La butxaca, 2011.
- Sófocles, Edip rei. Trad. De Joan Castellanos. Barcelona: La Magrana, 1996
- Boccaccio, Giovanni. Deu del Decameró. Traducció i adaptació de Carme Arenas. Barcelona: Educaula (Les Eines), 2011. [Qui en vulgui llegir la versió completa i no adaptada traduïda per Francesc Vallverdú, pot acudir a l'edició de Barcelona: La butxaca, edicions 62, 2002]
- Lull, Ramon. Llibre de les besties. Versió clàssica i versió moderna. A cura de Ferran Gadea i Xavier Vernetta. Barcelona: Educaula (Les Eines), 2012 [Es pot utilitzar qualsevol edició modernitzada i que no sigui una adaptació infantil]
- Cervantes, Miguel de. Don Quijote de la Mancha, 2 volums. Madrid: Càtedra, 1992 [també és molt recomanable tenir accés a l'edició del IV Centenario, RAE, Madrid: Alfaguara, 2005; es pot utilitzar qualsevol edició anotada]
- Shakespeare, William. Hamlet. Traducció de Salvador Oliva. Barcelona: Vicens Vives, diverses edicions.
- Mary Shelley, Frankenstein. Traducció de Quim Monzó. Barcelona: La Magrana, 2001. [Es pot emprar també la traducció de Maria Antonia Oliver, Barcelona: Columna i Edicions de l'Eixample, 1992, o bé Barcelona: Vicens Vives, 2006]
- Charles Baudelaire. Les flors del mal. Versió de Pere Rovira. Barcelona: Proa, 2021 [Es pot emprar també la versió de Jordi Llovet a Barcelona: La Butxaca, 2010.]
- Anna Akhmatova. Poesia completa. Traducció de Jaume Creus. Barcelona: Edicions 1981, 2009 [També es pot emprar la traducció de Maria Merce Marçal i Monika Zgustova, Versions d'Akhmatova i Tsvetaieva. Barcelona: Proa, 2001]
- Olga Tokarczuk: "Un lloc anomenat Antany" Barcelona: Proa, 2001, 2020 [També en castellà a Anagrama, 2020. "Un lugar llamado Antaño", també ebook]

3. Bibliografia

Bibliografia de consulta:

- ABELLAN, J.; BALLART, P., SULLA, E. introducció a la teoria de la literatura. Manresa: Angle, 1997.
- ARITZETA, M. Diccionari de termes literaris. Barcelona: Edicions 62, 1996.
- CRESPILO, M.; LARA GARRIDO, J. Comentario de textos literarios. Málaga: Universidad de Málaga, 1997.
- CUENCA, M. Josep. Comentari de texts. Picanya: Bullent, 1996.
- DIEZ BORQUE, José M. Comentario de textos literarios. (Método y práctica). Madrid: Playor, 1988.
- LÁZARO CARRETER, F.; CORREA CALDERON, E. Cómo se comenta un texto literario. Madrid: Cátedra, 1996.

Manuais basics de literatura universal

- LLADÓ, Maria Antonia; GARCIA, Montserrat. Breu historia de la literatura universal. Barcelona: La Magrana, 1999.
- LLORCA, Vicenç ; RAFART, Susanna. Literatura universal. Barcelona: Castellnou, 1999. [En la mateixa sèrie existeix un manual en castellà: David Fernández. Literatura universal. Barcelona: Castellnou, 1999.]
- DD. AA. Jordi Llovet, (editor). Lecciones de literatura universal. Madrid: Cátedra, 1995.

4. Instruccions i criteris de la prova

La prova se centrarà en preguntes concretes, de contingut i comentaris de text. Es valorarà la capacitat de relacionar les obres amb el seu context històric. Es tindrà en compte la destresa en el comentari de text per fer referències i cites textuais explícites a les qüestions exigides a la pregunta pertinent. Es valorarà la bona redacció i el desenvolupament argumentat i coherent del discurs

Bloc A:

- L'alumne haurà de triar una obra de les tres que se li presenten i definir dos dels tres conceptes que se li associen. L'alumne no pot mesclar els conceptes de diferents obres. Hi haurà una obra de cada època.
- Valoració total del Bloc A: 3 punts. 1,5 punts per concepte respost de manera correcta i completa.

Bloc B:

- Dues preguntes de contingut de dues obres (no seran de la mateixa època) a triar-ne una.
- Es valorarà de manera molt negativa que la resposta adopti la forma d'esquema o inclogui guions i comportarà la reducció al 50% del total de la nota.
- Valoració total del Bloc B: 3 punts. Si l'enunciat conté diferents elements la puntuació es divideix de manera proporcional (1 punt cada element si són 3, o 1'5 punt cada un si són dos).

Bloc C:

- Dues preguntes de comentari de text de dues obres (no poden ser de la mateixa època) a triar-ne una.
- Es valorarà de manera molt negativa que la resposta adopti la forma d'esquema o inclogui guions. Comportarà la reducció al 50% del total de la nota.
- Valoració total del Bloc C: 4 punts.
- Si l'enunciat conté diferents elements la puntuació es divideix de manera proporcional (1 punt cada element si són 4, o 2 punts cada un si són dos).

Consideracions importants:

- Cal respondre una pregunta de cada bloc. Si es responen dues preguntes del mateix bloc només es corregirà la primera. En cas que no es contesti una pregunta de cada Bloc la nota global mai no podrà ser superior a 5.
- Els continguts del bloc 1 del temari només s'avaluaran directament a partir de preguntes concretes breus del Bloc A, però no de preguntes a desenvolupar. Es valorarà la capacitat d'aplicar-los en la resposta a les preguntes dels blocs B i C.
- Cap obra de les deu triades apareixerà en més d'un enunciat.

5. Coordinació

Jesús Revelles Esquirol

Contacte: jesus.revelles@uib.cat